ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1963

Vyhlásené: 25.06.1963 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

**46**

# VYHLÁŠKA

**ministra-predsedu Štátnej plánovacej komisie a ministra financií**

zo 6. júna 1963

**o racionalizačných opatreniach investičnej povahy v štátnych hospodárskych organizáciách**

Minister-predseda Štátnej plánovacej komisie a minister financií po prerokovaní so zúčastnenými ministrami a vedúcimi ústredných orgánov ustanovujú podľa § 11 zákona č. 83/1958 Zb. o úprave finančného plánovania a finančného hospodárenia národných podnikov a ostatných hospodárskych organizácií štátneho socialistického sektora a podľa § 26 zákona č. 165/1960 Zb. o treťom päťročnom pláne rozvoja národného hospodárstva Československej socialistickej republiky:

## Prvá časť

## Všeobecné ustanovenia

### § 1

Racionalizačné opatrenia investičnej povahy (ďalej len „racionalizačné opatrenia“) sú významným prostriedkom technického rozvoja v priemysle a v ostatných odvetviach národného hospodárstva a pomáhajú zabezpečovať rýchlejší rast spoločenskej produktivity práce a lepšie využitie základných prostriedkov. Ich realizácia sa v štátnych hospodárskych organizáciách (ďalej len „organizácie“) zabezpečuje:

a) v pláne investičnej výstavby v rámci celkových objemov limitovaných investícií a generálnych opráv určených plánom alebo zmenou plánu limitovaných investícií a generálnych opráv. Na tento účel si tiež orgány rozpisujúce plán, t. j. ústrední investori a ostatné orgány a organizácie, vytvárajú primerané rezervy v medziach schválených ukazovateľov;

b) nad objemy limitovaných investícií a generálnych opráv určených plánom z úveru Štátnej banky československej (ďalej len „banka“) v tých prípadoch, keď potreba racionalizačných opatrení vyplynie až v priebehu roka a nebude ju možno zabezpečiť podľa písm. a). Tieto racionalizačné opatrenia nesmú sa uskutočňovať na úkor plnenia plánovaných úloh, a to ani u odberateľa, ani u dodávateľov (v prípade dodávateľského spôsobu), a musia spĺňať podmienky ďalej uvedené.

### § 2

(1) Racionalizačným opatrením, ktorého realizácia sa zabezpečuje podľa § 1 písm. b), sa rozumie opatrenie,

a) ktorým sa dosiahnu úspory alebo iné zlepšenia hospodárskeho výsledku (ďalej len „úspory“) vo výške dostačujúcej na úplné splatenie úveru na racionalizačné opatrenie investičnej povahy (ďalej len „úver“),

b) ktorého celkové nadobúdacie náklady neprevýšia v jednotlivých prípadoch 0,5 mil. Kčs na každé jednotlivé racionalizačné opatrenie (jednotlivú kompletnú akciu),

c) ktoré bude uvedené do prevádzky najneskoršie do jedného roka odo dňa prvého čerpania úveru.

(2) Organizácie pri realizácii racionalizačného opatrenia využívajú predovšetkým vlastné materiálové rezervy a miestne využiteľné suroviny. Inak o obstarávaní materiálu a výrobkov na vykonávanie úverovaných racionalizačných opatrení platia všeobecné predpisy o materiálno-technickom zásobovaní.

(3) Racionalizačné opatrenia spojené s novou výstavbou alebo s úplnou rekonštrukciou jednotlivých objektov a prevádzkových súborov možno zabezpečovať len podľa § 1 písm. a).

**§ 3**

(1) Na úhradu nákladov racionalizačných opatrení v zmysle § 1 písm. b), či už ide o dodávku alebo o vlastnú výrobu, poskytuje banka organizáciám úver,*) ktorý sú organizácie povinné splatiť najneskoršie do dvoch rokov odo dňa plánovaného uvedenia do prevádzky.

(2) Úver sa spláca z úspor vyplývajúcich z racionalizačného opatrenia. Splátky úverov uhradzuje organizácia v bežnom roku z nadplánovaného zisku, prípadne z nadplánovaných úspor, pričom použije predovšetkým svoj podiel na nadplánovom zisku (úspore). Ak nestačí na splatenie úveru nadplánový zisk (úspora), uhradí organizácia zostávajúcu sumu z prostriedkov predstavujúcich finančnú rezervu podniku.**) Ak nestačia ani tieto prostriedky, uhradí organizácia splátku úveru z prostriedkov určených na limitované investície, pokiaľ nadriadený orgán neposkytne dotáciu zo svojej finančnej rezervy.

(3) V ďalších rokoch organizácia plánuje splátky úveru ako použitie finančnej rezervy podniku, a ak nie je vytvorená alebo ak nestačí, ako použitie zisku, prípadne ako použitie úhrady plánovaných strát.

**Druhá časť**

**Podrobnejšie ustanovenia o poskytovaní a splácaní úveru, kontrole a sankciách**

**§ 4**

(1) Organizácia, ktorá žiada o úver, predloží pobočke banky na každé jednotlivé racionalizačné opatrenie

a) žiadosť o poskytnutie úveru na formulári, ktorého vzor je priložený,

b) prepočet efektívnosti racionalizačného opatrenia, návrh termínu začatia prác a uvedenia racionalizačného opatrenia do prevádzky, návrh lehoty, do ktorej sa má dosiahnuť plánovaná úspora, a návrh lehôt na splácanie úveru.

(2) Banka je oprávnená vyžiadať si od organizácie nevyhnutnú projektovú a rozpočtovú dokumentáciu; toto oprávnenie použije vtedy, ak ide o racionalizačné opatrenie väčšieho rozsahu alebo keď treba overiť efektívnosť racionalizačného opatrenia alebo reálnosť lehôt, v ktorých sa má dosiahnuť plánovaná úspora alebo splatiť úver.

**§ 5**

(1) Úver sa môže poskytnúť i organizácii, ktorá má neplánovanú stratu alebo nevytvára plánovaný zisk, prípadne má úver nesplatený v lehote. Ak má organizácia úver nesplatený v lehote z toho dôvodu, že nesplatila splátku úveru poskytnutého na racionalizačné opatrenie, pobočka banky s organizáciou prerokuje na základe rozboru príčin opatrenia, ktorými sa má tento stav odstrániť. Ak organizácia dohodnuté opatrenia dodržiava, môže sa jej poskytnúť úver na ďalšie racionalizačné opatrenie.

(2) Zúčtovacie doklady na náklady úverovaných racionalizačných opatrení vypláca banka priamo z účtu úveru na racionalizačné opatrenia.

**§ 6**

(1) Pobočka banky môže úver organizácii poskytnúť až po pridelení úverového limitu na príslušné racionalizačné opatrenie ústredím banky. O pridelenie limitu požiada ústredie banky ten bankový orgán, ktorý je oprávnený dať súhlas na poskytnutie úveru.

(2) Súhlas na poskytnutie úveru dáva

a) do 100 tis. Kčs pobočka banky,

b) do 250 tis. Kčs krajská pobočka banky,

c) do 500 tis. Kčs príslušná odvetvová správa ústredia banky.

(3) Ak dáva súhlas na poskytnutie úveru krajská pobočka, prípadne odvetvová správa ústredia banky, zašle im pobočka podklady pre poskytnutie úveru (§ 4) s vlastným stanoviskom.

**§ 7**

(1) Organizácia je povinná začať so splácaním úveru do jedného mesiaca odo dňa, keď sa malo racionalizačné opatrenie uviesť do prevádzky.

(2) Ak racionalizačné opatrenie nebolo uvedené do prevádzky v plánovanej lehote bez zavinenia organizácie, môže organizácia požiadať o odklad splátok úveru.

(3) Splácanie úveru môže sa odložiť najviac o 3 mesiace, pritom však nesmie sa prekročiť ročná lehota pre uvedenie racionalizačného opatrenia do prevádzky [§ 2 ods. 1 písm. c)] ani dvojročná lehota na splácanie úveru (§ 3 ods. 1).

(4) O odklade splátok úveru rozhoduje orgán banky uvedený v § 6 ods. 2.

(5) Na splátky úveru predkladá organizácia pobočke banky na začiatku jednotlivých štvrťrokov prevodné príkazy s vyznačením dní ich splatnosti. Ak organizácia spláca súčasne viac úverov na racionalizačné opatrenie, pobočka banky určí súhrnné splátky pre jednotlivé mesiace každého štvrťroka osobitne.

(6) Organizácia môže s pobočkou banky dohodnúť splatenie celého úveru jednou splátkou. Ak organizácia v priebehu splácania docieli vyššie úspory, je povinná požiadať o novú úpravu splátok.

**§ 8**

(1) Banka môže počas vykonávania prác na racionalizačnom opatrení požadovať, aby jej organizácia predkladala v dohodnutých lehotách zprávy o priebehu vykonávania racionalizačného opatrenia; po uvedení každého racionalizačného opatrenia do prevádzky organizácia je povinná na požiadanie banky zhodnotiť efektívnosť tohto racionalizačného opatrenia.

(2) Pobočka banky v prípade potreby preverí na mieste či sa úverované racionalizačné opatrenie vykonáva hospodárne, či sa úver používa pre určený účel a či sa spláca v sumách zodpovedajúcich skutočne dosiahnutým úsporám.

(3) Ak sa práce na vykonávaní racionalizačného opatrenia prerušia a nebude sa v nich pokračovať, organizácia je povinná túto okolnosť neodkladne oznámiť pobočke banky a splatiť poskytnutý úver.

(4) Ak organizácia nepoužíva úver na určený účel alebo ak podá banke nesprávne informácie, uplatňuje banka sankcie podľa príslušných predpisov.*)

## Tretia časť
## Spoločné a záverečné ustanovenia

### § 9

(1) Štátna plánovacia komisia spolu s Ministerstvom financií môžu zo závažných hospodárskych dôvodov povoliť výnimku z ustanovení prvej časti tejto vyhlášky.

(2) Výnimky a odchýlky z ustanovení druhej časti tejto vyhlášky povoľuje generálny riaditeľ Štátnej banky československej.

### § 10

Zrušuje sa vyhláška ministra financií a ministra-predsedu Štátneho úradu plánovacieho č. 17/1959 Ú. l. (Ú. v.) o racionalizačných opatreniach niektorých organizácií štátneho socialistického sektora, smernice ministra financií č. 9/1957 Ú. l. (Ú. v.) o poskytovaní úveru na racionalizačné opatrenia Investičnou bankou a smernice Štátnej banky československej č. 8/1957 Ú. l. (Ú. v.) o poskytovaní úveru na racionalizačné opatrenia v znení smerníc Štátnej banky československej č. 18/1959 Ú. l. (Ú. v.) o zmene niektorých ustanovení o poskytovaní úverov na racionalizačné opatrenia.

### § 11

Táto vyhláška nadobúda účinnosť dňom vyhlásenia.

**Minister financií:**

**Ďuriš v. r.**

**Minister-predseda Štátnej plánovacej komisie:**

**Indra v. r.**

**Príloha vyhlášky č. 46**

Štátna banka československá

Pobočka v .....

**Žiadosť o poskytnutie úveru**

Žiadame Vás, aby ste nám poskytovali úver na racionalizačné opatrenie až do výšky .....

Kčs s lehotou splatnosti ..... (bližšie označenie) .....

Finančný rozpočet nákladov je celkom .....

.....Kčs.

S vykonávaním tohto racionalizačného opatrenia začneme (mesiac a rok) .....

a uvedieme ho do prevádzky (mesiac a rok) .....

Pre splácanie úveru na racionalizačné opatrenie navrhujeme tieto termíny a sumy splátok:

| | | |
|---|---|---|
| ..... | ..... | ..... |
| ..... | ..... | ..... |

Ak nedosiahneme nadplánový zisk, prípadne nadplánové úspory alebo ak inak nedodržíme podmienky vyhlášky ministra-predsedu Štátnej plánovacej komisie a ministra financií č. 46/1963 Zb. o racionalizačných opatreniach investičnej povahy v štátnych hospodárskych organizáciách, ak Vám podáme nesprávnu informáciu alebo ak zastavíme práce na uverovanom opatrení, sme si vedomí, že pri vyrovnávaní úveru budete postupovať podľa príslušných ustanovení tejto vyhlášky.

Potvrdzujeme, že toto racionalizačné opatrenie nebude vykonávané na úkor plnenia plánovaných úloh ani v našej organizácii, ani u dodávateľov (v prípade dodávateľského spôsobu) a že projektová a rozpočtová dokumentácia je dostačujúca, aby sa zabezpečilo účelné a hospodárne využitie úveru.

V ..... dňa ..... 196.....

Pečiatka organizácie
riaditeľ

*) Na racionalizačné opatrenia prevádzkovej povahy sa podľa ich charakteru poskytuje úver na náklady budúcich období, úver na zásoby a podobne za podmienok ustanovených príslušnými predpismi pre poskytovanie prevádzkových úverov.

**) Bod 4 časti A „Pokynov na zabezpečenie prechodu na zvláštny spôsob financovania podnikov a národných výborov pre rok 1963" uverejnených vo Vestníku Ministerstva financií č. 7/62.

*) Vyhláška generálneho riaditeľa Štátnej banky československej č. 142/1960 Zb. o poskytovaní prevádzkových úverov a uplatňovaní sankcií.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.